

Strategiplan for NLB 2019 - 2024

Viktige utviklingstrekk

Digitaliseringen av bokbransjen er svært viktig for NLBs målgruppe. For folkebiblioteklitteraturen har det i lang tid eksistert et e-boktilbud og i de seneste årene har strømmetjenestene satt ny fart i den kommersielle lydbokproduksjonen. Til semesterstart høsten 2019 planlegger sentrale forlag å starte en digital tjeneste for studielitteratur på norsk. NLB har en viktig rolle som pådriver for å sikre at disse tilbudene er universelt utformet.

Det foreligger ingen planer om å utvikle det ordinære folkebibliotektilbudet til å bli godt nok for NLBs målgruppe. NLB må derfor sikre tilgang til en samling som dekker behovet til målgruppen. Samlingen må utvikles gjennom en kombinasjon av egen produksjon og innkjøp av titler som utgis kommersielt.

NLB skal opprettholdes som et spesialbibliotek for alle i målgruppen. Samtidig må NLBs målgruppe få et tilbud i de ordinære folkebibliotekene. Folkebibliotekene og NLB må derfor samarbeide om å gjøre NLBs tilbud til en del av folkebibliotekenes verktøykasse. Slik kan folkebibliotekene ta nok et skritt i retning av å bli bibliotek for alle.

For studielitteraturen vil det langsiktige målet være at store deler av behovet til målgruppen kan dekkes av universell utforming og internasjonal utveksling basert på Marrakech-traktaten.

Sammensetningen av NLBs lånergruppe er i endring. Mange nye, unge lånere kommer til som følge av samarbeidet med Statped, samtidig som antallet eldre lånere med synshemming fortsatt øker. NLB må formidle og låne ut på måter som dekker behovene i gruppen. Spesielt viktig og utfordrende er det å stimulere til økt lesing hos unge med lesevaner, dette vil kreve mye kompetansebygging og ressurser i perioden.

Vi vurderer NLBs målgruppe til å utgjøre 300.000 personer. Mange av disse kjenner ikke godt nok til tilbudet. Det er stor variasjon i målgruppen med tanke på alder, funksjonsnedsettelse og interesser. Videre innsats for å nå ut med målrettet informasjon er avgjørende.

NLB skal bygge ny kompetanse og løse nye utfordringer samtidig som et stadig økende antall lånere skal betjenes. Vi kan ikke forvente økte ressurser. Det betyr fortsatt effektivisering for å sikre ressurser til nye oppgaver.

NLBs visjon

Et samfunn der alle har tilgang til litteratur og informasjon

Samfunnsoppdrag

NLB skal bidra til å øke antall tilgjengelige utgivelser gjennom å fremme universell utforming overfor kommersielle aktører. NLB skal bidra til at flere får tilgang til litteratur og informasjon.

NLB skal gi et folkebibliotektilbud som skal bidra til økt samfunnsdeltakelse og styrke demokratiet i Norge. Alle skal ha tilgang til den litteraturen de trenger. NLB skal også samarbeide med folkebibliotek for å sikre at målgruppens behov blir ivaretatt der. Tilgangen til læremidler for studenter med funksjonsnedsettelse skal sikre dem like forutsetninger som andre studenter.

Verdier

NLBs verdier er profesjonalitet, respekt og inkludering. Vi skal etterleve disse internt og i møte med omgivelsene.

NLBs strategiske områder

Utgivelser fra kommersielle aktører skal i større grad være universelt utformet

Mål

Innen 2024 skal alle elektroniske utgivelser være universelt utformet.

Sentrale tiltak

NLB skal utvikle rollen som et nasjonalt kompetansesenter for aktører som vil lage utgivelser som er universelt utformet. NLB skal bygge arbeidet på internasjonale standarder og erfaringer.

NLB skal styrke samarbeidet med forleggere slik at flere utgir titler som er universelt utformet. Det gjelder både studielitteratur og allmennlitteratur.

NLB skal følge og bidra i det internasjonale arbeidet i W3C og DAISY Consortium for å etablere og innføre standarder for universell utforming på vårt område.

NLB skal måle andelen av lånere som sier de kan benytte kommersielle tilbud for å få tilgang til aktuelle utgivelser.

NLBs målgruppe skal få tilgang til en samling preget av kvalitet, allsidighet og aktualitet

Mål

NLBs lånere skal være fornøyd med bibliotektilbudet både når det gjelder kvalitet og bredde.

NLB skal sikre et punktskrifttilbud som gir lånerne tilgang til den litteraturen de ønsker.

Sentrale tiltak

Innleste lydbøker skal være en viktig del av NLBs folkebibliotektilbud. NLB skal også tilby titler som e-bøker og talesyntesebøker.

For folkebiblioteklitteratur skal tilveksten målt i antall titler øke. Alle bøker som finnes som e-bok i Norge skal kunne gjøres tilgjengelig av NLB.

NLB skal sikre tilgang til internasjonale samlinger av tilgjengelig litteratur.

For punktskriftlånere skal NLBs bestillings-, produksjons- og distribusjonssystem sikre at de raskt kan få tilgang til den litteraturen de selv ønsker.

NLB skal ha en plan som sikrer at samlingen utvikles i tråd med endringer i markedet og lånergruppen.

Studenter i NLBs målgruppe skal ha tilgang til den studielitteraturen de trenger gjennom at mer blir universelt utformet, god tilrettelegging fra NLB og ved at NLB sikrer tilgang til internasjonale samlinger. I perioden skal NLB starte forsøk med å gi

flere studenter produksjonsrett og fortsette arbeidet for å bidra til at alle studenter i målgruppen får produksjonsrett.

Vi skal gjennomføre brukerundersøkelser for å måle tilfredsheten med NLBs litteraturtilbud.

NLBs lånerne skal få kjennskap om og tilgang til samlingen på måter som er tilpasset deres behov

Mål

NLB skal opprettholde en høy andel aktive lånerne.

Det er en spesiell prioritet å sikre en økning i lesingen blant barn og unge.

Sentrale tiltak

NLB skal fra innmelding til søk til leseopplevelse ha vekt på driftssikkerhet, brukervennlighet og universell utforming. Dagens formidlings- og utlånsystem vurderes med tanke på fornyelse. Endringer i omgivelsene betyr løpende vurderinger av utviklings- og endringsbehov. Statped og KABB trekkes inn i arbeidet.

Forbedringer i digitale formidlings- og utlånsløsninger skal prioriteres.

NLB skal tilby en formidlings- og utlånsløsning til de lånerne som i dag ikke kan eller vil ta i bruk NLBs digitale løsninger. NLB vil arbeide aktivt for å finne løsninger som kan erstatte CD for denne gruppen.

NLB ser partnerskap med Statped og andre aktører som er i kontakt med samme målgruppe som NLB som sentralt for å lykkes i formidlingsarbeidet.

Med utgangspunkt i den nasjonale bibliotekstrategien skal NLB samarbeide med folkebibliotek og bibliotek i UH-sektoren for å nå ut med formidling til NLBs målgrupper. Gjennom dette skal lånerne som ønsker det, få formidlingstjenester fra folkebibliotek eller bibliotek i UH-sektoren.

NLB skal formidle litteratur på måter som er tilpasset variasjonen i målgruppens behov. I strategiperioden blir det spesielt viktig å treffe de unge lånerne på deres digitale plattformer.

Posten vil gjennomføre endringer i sin distribusjon i perioden. Vi skal finne løsninger som sikrer god distribusjon av punktskrift på papir.

Flere i NLBs målgruppe skal få kjennskap om NLB og flere skal bli lånerne.

Mål

I 2024 skal 50 prosent av NLBs målgruppe oppgi at de har kjennskap om tilbudet til NLB

Sentrale tiltak

NLB skal videreføre et målrettet informasjonsarbeid for å nå ut til nye lånerne.

NLB skal videreutvikle samarbeidet med Statped for å nå ut med informasjon om NLBs tilbud til flere barn og unge og for å informere om NLBs tilbud til studenter.

NLB skal i perioden prioritere å nå ut til flere med innvandrerbakgrunn i målgruppen.

NLB skal kommunisere aktivt med brukere, formidlere og samarbeidspartnere og inngå partnerskap med frivillige organisasjoner og interesseorganisasjoner der det er relevant.

NLB skal bygge kompetanse og drive effektivt basert på våre verdier og et godt arbeidsmiljø

Mål

Vi skal ha et godt arbeidsmiljø

Vi skal dekke økende etterspørsel uten å øke ressurser til drift

Sentrale tiltak

NLB skal drifte og videreutvikle tjenester til lånerne samtidig som vi i større grad skal bygge og dele kompetanse om universell utforming.

Vi skal intensivere arbeidet med å effektivisere og automatisere interne prosesser.

Vi skal bygge kompetanse internt og vi skal ivareta behovene for ny kompetanse når vi rekrutterer.

I NLB skal alle arbeide for et godt arbeidsmiljø og bidra til å styrke samarbeidet mellom avdelingene.

Vi skal gjennomføre arbeidsmiljøundersøkelser og følge opp resultatene av undersøkelsene.